Orędownik Wrzesiński

Wychodzi trzy razy tygodniowo i to co wtorek, czwartek i sobotę prócz dni świątecznych — Nakładem i drukiem A. Prądzyńskiego we Wrześni
Odpowiedzialny za część redakcyjną Andrzej Prądzyński we Wrześni
Administracja: ulica Poznańska № 6 — Telefonu № 389

Abonament: na poczcie: miesięcznie —,96 zł, kwartalnie 2,88 zł. wekspedycji: mies. 90 gr, kwart. 2,70 zł - Ogłoszenia: za miejsce 1-lam. 1 milim. w wyż 5 grosze przyjmuje administracja większe dwa dni, mniejsze do godz. 9 dzień przed ukazaniem się numeru - Telef. № 389

№ 74 | Września, sobota, dnia 3-go lipca 1926 r. | Rok VIII

Rękawica

Poniedziałkowe depesze z Warszawy przyniosły alarmującą wiadomość, że minister spr. wewn. p. Młodzianowski podczas konferencji z Wojewodą Bnińskim oświadczył mu, że **postawi na Radzie Ministrów wniosek o przeniesienie woj. Bnińskiego w stan spoczynku.**

P. Młodzianowski stoi bowiem na stanowisku, że „czasy się zmieniły", że „wojewoda Bniński nie ma w społeczeństwie wielkopolskiem tego oparcia, jakie posiadał poprzednio, że te koła w Poznańskiem, które w następstwie przewrotu zyskały przeważający wpływ w społeczeństwie wielkopolskiem, domagają się jego usunięcia i zastąpienia go kimś innym, właśnie z pośród owych kół".

Wiadomość ta na całem społeczeństwie wielkopolskiem wywarła wrażenie wstrząsające; ze wszystkich stron województwa, z większych i mniejszych miast posypały się jak grad depesze od zrzeszeń i organizacyj narodowych, skierowane na ręce prezesa Rady Ministrów, protestujące stanowczo przeciwko wyrugowaniu człowieka, który na swem stanowisku posiada tak wielki autorytet i zaufanie olbrzymiej większości ludności tutejszej i który był i jest piastunem idei ładu i porządku, — najlepszym może, jakiego obecnie Polska posiada.

Zamiary min. Młodzianowskiego są czemś więcej niż zwykłą krzywdą, wyrządzoną wysoce zasłużonemu i zacnemu urzędnikowi i obywatelowi, czemś więcej niż nadszarpnięciem wiązadeł organizmu administracyjnego w najkulturalniejszej dzielnicy polskiej, — zamiar ten jest wyzwaniem, jest rękawicą, brutalnie rzuconą nam w twarz, jest poniżeniem i zdeptaniem najświętszych zasad prawa i honoru, poczucie których na naszych ziemiach jest tak głęboko zakorzenione. Jeżeli ta zamierzona prowokacja stanie się faktem, będzie to rzecz niesłychana: Ten, kto stanął w obronie praw i konstytucji, kto potrafił utrzymać w swem województwie porządek i karność społeczną, na sumieniu którego podczas smutnych zajść majowych nie znalazła się ani jedna plamka, — ten ma być usunięty i — pomyśleć tylko — usunięty dlatego, że nie ma rzekomo w Wielkopolsce tego oparcia jakie posiadał poprzednio...

To jest fałsz! Nikt nie upoważnił p. ministra do robienia u nas nastrojów, — społeczeństwo nasze samo potrafi wypowiedzieć się w tej sprawie, — ba, ono już się wypowiedziało! Depesze, które poszły do Warszawy, zebrania protestacyjne organizacyj narodowych — oto głos Wielkopolski...

Wniosek p. Młodzianowskiego ma być postawiony na Radzie Ministrów, spodziewamy się że znajdzie należytą przeciwwagę wśród bardziej trzeźwych i przewidujących członków gabinetu i zostanie obalony. W przeciwnym bowiem razie trudno przypuszczać, aby Wielkopolska biernie przyjęła wymierzony jej policzek.

Komunikat urzędowy

Główny Urząd Statystyczny w Warszawie zarządzeniem z dnia 4-go marca 1926 roku — Nr. VII 203/26. — ustalił następujące kategorje zakładów przemysłow., obowiązanych do przedkładania sprawozdań o stanie zatrudnienia, oraz terminy nadsyłania sprawozdań do Głów. Urzędu Statystycznego:

1. Zakłady, które zatrudniały chociaż w jednym z miesięcy 2-go półrocza 1925 r. lub w styczniu 1926 r. 20 lub więcej robotników — zostają wyznaczone do przedkładania miesięcznych sprawozdań o stanie zatrudnienia nie później jak do 5 następnego za sprawozdawczym miesiąca.

   Zakłady te otrzymały od Głównego Urzędu Statystycznego przez Urząd Wojewódzki osobne pismo Gł. Urz. Stat. wyznaczające je do przedkładania miesięcznych sprawozdań oraz odpow. instrukcję do wypełnienia formularzy.
2. Zakłady, które w podanym wyżej czasokresie z trudniały mniej niż 20 robotników i nie zostały wyznaczone do przedkładania miesięcznych sprowozdań, a które wykupiły świadectwa przemysłowe V. kategorji (za wyjątkiem młynów mącznych, olejarni parowych, browarów, fabryk drożdży oraz nieuwzględnionych przez statystykę stanu zatrudnienia gorzelń, zatrudniających poniżej 20 rob.) obowiązane są do nadsyłania do Gł. Urz. Stat. sprawozdań półrocznych na 5-go lutego i 1-go sierpnia.
3. Zakłady, jak w p. 2-m, lecz które wykupiły świadectwa przemysłowe VI-tej i VII-mej kategorji, oraz te wszystkie, które nie zostały wyznaczone do przedkładania sprawozdań ani w terminach miesięcznych, ani półrocznych obowiązane są do nadsyłania sprawozdań rocznych na 5-go lutego.

Bank Polski kupił miljon dolarów.

Warszawa, 1. 7. Bank Polski z powodu wielkiej podaży dolara zakupił w dniu onegdajszym przeszło **900 000 dolarów.**

Kredyt w Polsce tanieje

Obniżenie stopy procentowej z dniem 1 lipca.

„Postęp" pisze:

Dowiadujemy się ze sfer miarodajnych, że p. Minister Skarbu korzystając z możności przedłużenia mocy obowiązującej ustawy o lichwie pieniężnej, **obniżył najwyższą ustawową granicę** wymawianych i pobieranych korzyści **do 20 proc.** w stosunku rocznym.

Ustawa ta została już uchwalona przez Sejm i w tych dniach zostanie uchwalona przez Senat.

W najbliższych dniach wydane zostanie Rozporządzenie Ministra Skarbu, normujące wymawianie i pobieranie najwyższych korzyści przez instytucje **kredytowe na 18 proc. w stosunku rocznym.** Jednocześnie Bank Polski zamierza zniżyć oficjalną stopę procentową od dyskonta z 12 proc. **na 10 procent** w stosunku rocznym.

Pozatem Banki państwowe mają zniżyć wszystkie stawki procentowe zarówno od swych operacji aktywnych jak i pasywnych.

Bank Gospodarstwa Krajowego obniża stawki od operacji aktywnych z 18 proc. na maximum 14 proc. w stosunku rocznym, stosując niższe stawki od 9—12 proc. przy kredytach o charakterze ulgowym. Oprocentowanie wkładów zostanie również obniżone od 8 do 10 proc. w stosunku rocznym zależnie od charakteru wkładów. **Bank Rolny**, udzielający kredyty z funduszów państwowych na specjalne cele dla rolnictwa obniża oprocentowanie z 15 proc. na 12, 10 i 9 proc. zależnie od charakteru kredytu. **Również i Pocztowa Kasa Oszczędności obniża** swe stawki procentowe na **maximum 14 proc**, i niżej, jak również oprocentowanie wkładów w obrocie czekowym, **na 7 proc.**

Jak nam komunikują obecne zarządzenia są pierwszym etapem w kierunku stopniowego dalszego obniżenia stopy procentowej na rynku wewnętrznym.

Wojewoda Bniński zostaje.

Według zebranych przez redaktora warszawskiego „Polonji" informacyj, **wiadomość o dymisji wojewody poznańskiego, p. Bnińskiego, nie odpowiada prawdzie**, i sprawa ta nie była brana w rachubę, aczkolwiek z drugiej strony pewne odłamy polityczne w dalszym ciągu **wywołują silną presję** na sfery rządowe, aby usunąć woj. Bnińskiego. Rząd na tę drogę jednak nie pójdzie, gdyż wie, że ustąpienie woj. Bnińskiego wywołałoby w całej Wielkopolsce wielkie zaniepokojenie i uważane byłoby jako akt odwetowy.

Senat uchwalił prowizorjum budż. bez zmian.

Warszawa. Po zakończeniu dyskusji odbyło się dzisiaj w Senacie głosowanie, na którem przyjęto ogromną większością głosów projekt budżetu, wniesiony przez rząd.

Klub Ch. N. za monarchją

Warszawa, 29. 6. Rada naczelna stronnictwa Ch. N. obradowała w ciągu niedzieli i poniedziałku. Wczoraj wieczorem obrady zakończono uchwaleniem obszernej rezolucji. Po omówieniu i przedyskutowaniu różnych tematów gospodarczych, politycznych i finansowych klub oświadczył się za władzą monarchistyczną.

Rozłam w P. P. S.

W ostatnich dniach w organizacjach miejscowych P. P. S. w woj. lubelskim, krakowskim i na Śląsku nastąpił rozłam. Robotnicy, którzy opuścili szeregi P. P. S., utworzyli nowe stronnictwo pod nazwą „Polska Partja socjalistyczna lewicy".

Agitacja komunistyczna w Warszawie.

W niedzielę popołudniu po mieście rozrzucano ulotki komunistyczne, nawołujące do obalenia obecnego ustroju, rozdania ziemii fabryk, oraz objęcia władzy przez rządy radzieckie chłopsko-robotnicze. Prócz tego na drutach telefonicznych i telegraficznych pozawieszano kilkanaście transparentów komunistycznych z napisami: „Żądamy niezwłocznego uwolnienia wszystkich więźniów politycznych".

Sensacyjny zwrot w sprawie ks. Karola

Wiedeń, 27. 6. Jak donosi „Neues Wiener Tageblatt" z Bukaresztu, tamtejsze koła polityczne utrzymują, że b. następca tronu rumuńskiego Karol ma zamiar pojednać się z dworem królewskim. W związku z tem bawią incognito w Paryżu b. marszałek dworu i adjutant ks. Karola gen. Kondescu oraz księżniczka rumuńska Helena.

Chińczycy biskupami

Rzym, 26. 6. Wczorajszy konsystorz papieski upamiętnił się szczególnie nominacją pierwszych trzech biskupów chińczyków. Jest to pierwszy wypadek w historji, aby rodowici chińczycy byli podniesieni przez Papieża do tej wysokiej godności kościelnej.

Bezrobocie w Niemczech

Berlin, 26. 6. Biuro statystyczne ogłasza, że w zeszłym tygodniu liczba bezrobocznych powiększyła się o 6 tys. osób i obecnie w samym Berlinie dochodzi do wysokości 266 tysięcy.

- Kronika -

Września, dnia 2-go lipca 1926 r.

Kalendarz rzymsko-katolicki:
dzisiaj: Nawiedzenie M. B., jutro: Leona II.

* **Sprostowanie** dotycz. wiadomości o podwyżce płac dzierżawy pomieszkań. Ustawa z dn. 27. 3. 26 r. (Dz. Ust. Rz. P. Nr. 30/26 poz. 185) zmieniająca ust. o ochronie lokatorów.

Art. 1. Przewidziany w art. 6 ust. 3 z dnia 11.4.24. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39 poz. 406) wzrost stawki procentowej, wymienionej w art. 6 ust. 1 lit. a) tejże ustawy, **zawiesza się na czas od 1 kwietnia 1926 do dnia 1 stycznia 1927.**

Art. 2. p. p.

Zatem komorne wynosi dla 1 pokoj. mieszkań 43 %.

* **Podczas trzydniowego trwania tradycyjnego** strzelania tut. Bractwa strzeleckiego padły wygrane na bilety wstępu z dnia 27 czerwca Nr. 05729 oraz z dnia 29 czerwca Nr. 37 i Nr. 08066. Wygrane odebrać można za okazaniem bileta wstępu z powyższymi numerami w drogerji p. Z. Wolskiego.

* **W dniu 30. 6. br.** złożył w Poznaniu egzamin na aplikanta sądowego kandydat prawa p. Wacław Ziętek z Wrześni, rynek 11.

* **Czytelników Czytelni Ludowej uprasza się o zwrot wszystkich książek w ciągu przyszłego tygodnia. Czytelnia zamkniętą zostaje na przeciąg 3 tygodni celem uporządkowania biblioteki.**

* **Jarmark** ogólny we Wrześni (kramny i na konie) odbędzie się we wtorek, dnia 6 lipca b. r. Spęd bydła rogatego z powodu panującej pryszczycy niedozwolony.

* **Od dnia dzisiejszego kursuje w mieście naszem kurenda** z prośbą do obywatelstwa o zasilenie kasy i spiżarni kolonji wakacyjnej umieszczonej w szkole powszechnej we Wrześni. Od soboty dnia 3 lipca przebywać tam będzie przez przeciąg czterech tygodni 20 dziewczynek ze szkoły powszechnej we Wrześni i 20 dziewczynek z Poznania. Dzieci te słabowite i wycieńczone — potrzebują wiele świeżego powietrza i silnego, zdrowego pożywienia. Panie ziemianki zaopatrują obficie kuchnię w różne artykuły spożywcze, a do Szan. Obywatelstwa miasta Wrześni odnosi się Komitet z gorącą prośbą o datki pieniężne jak i do PP. kupców, rzeźników i piekarzy o różne potrzebne do kuchni przedmioty. W imieniu tych biednych dzieci przedkłada Komitet prośbę, aby kursorka z listą składkującą znalazła w wszystkich domach, do których zapuka, litość i miłosierdzie.

* **Z ekranu:** Po usilnych staraniach udało się kinu „Apollo" uzyskać wielki nowy film religijny w naturalnych kolorach w 10-ciu aktach (3000 mtr) p. t. „**Żywot, Cuda i Męka Chrystusa**". Piękny ten film przedstawia najdokładniej Żywot Chrystusa od Narodzenia aż do Wniebowstąpienia. Obraz jest zaopatrzony w napisy całkowicie wyjęte z Pisma Świętego — i zredagowany przez ks. Piotrowskiego. Film ten wyświetlony był w kinie „Szecherezada" jednym z największych kin Stolicy od 9-tej rano do 12-tej w nocy przez 42 dni przy stale przepełnionej widzami sali. Zdjęcia do tego filmu zostały wykonane w świętych miejscach, tak drogich dla każdego katolika. Przed widzami przesuwają się malownicze krajobrazy Palestyny, Jerozolimy i t. d. Obraz ten jest wyrazem ostatniej techniki filmowej. Film ten wyświetla Kino Apollo **w poniedziałek, dnia 5-go lipca w Strzałkowie na sali p. Barralla o godz. 5 i 8,30 — we Wrześni we wtorek, dnia 6-go lipca o godz. 5,30 i 8,30.**

* **Kronika Sportowa!** K.K.S. Gniezno : I.W.K.S. (II. drużyna) Września. Powyższe zawody odbędą się w niedzielę, dnia 4 lipca o godz. 17 na Stadjonie 68. pp. I. drużyna W. K. S. natomiast wyjeżdża do Słupcy. Zwolennicy sportu będą mieli sposobność obserwować po raz pierwszy grę II. drużyny I. W. K. S. Nie ulega więc wątpliwości, że zawody powyższe cieszyć się będą zainteresowaniem.

* **Pogoda w lipcu.** Prof. Smosarski, kierownik Państw. Instytutu Meteorologicznego przy Uniw. Poznańskim, oświadczył, że 70 proc. danych przemawia za tem, że lipiec będzie ciepły i piękny.

* **Nowo mianowany** arcybiskup gnieźnieńsko-poznański ks. dr. Hlond ma zostać mianowany kardynałem.

* **Rząd polski** zamierza podnieść taryfę kolejową na węgiel eksportowy na wypadek, gdyby przemysłowcy węglowi nie cofnęli zamierzonej podwyżki cen na węgiel przeznaczony dla kraju.

* **Ogólne spożycie** spirytusu w Polsce wynosi rocznie około 520 tys. hl., z czego na trunki przypada około 80 proc., a 20 idą na cele przemysłowo-techniczne.

* **Rząd polski** nosi się z zamiarem powołania wybitnego specjalisty zagranicznego do spraw kolejowych. Poza tem ma zamiar stworzyć specjalną komisję, któraby zbadała dotychczasową gospodarkę monopolu spirytusowego.

* **Min. pracy** pracuje obecnie nad zmianą systemu gospodarki Kas Chorych. Mają być wydane zarządzenia daleko idące w celu uproszczenia administracji, aby w ten sposób poczynić znaczne oszczędności na rzecz ubezpieczonych.

* **Rząd niemiecki** żąda zwrotu zakładów azotowych w Chorzowie w myśl orzeczenia Sądu Sprawiedliwości w Hadze.

— **Monachjum.** (Ludendorff rozwodzi się z powodu... papierosów.) W Monachjum toczy się sprawa rozwodowa Ludendorffa. „Achtuhrabendblatt" wbrew podawanym wiadomościom komunikuje, że powodem rozwodu jest nie żona Ludendorffa, ale sam Ludendorff, który w motywach skargi podał, iż współżycie z żoną stało się dlań niemożliwe, ponieważ pali ona zbyt wielką ilość papierosów.

Polskę uratują tylko warsztaty rolnicze

Rzeczowe uwagi Min. Klarnera o życiu gospód. Polski

W czasie dyskusji budżetowej w Senacie zabrał głos p. Minister Skarbu Klarner, który m. in. powiedział, że Polska jest krajem rolniczym i w rolnictwie musi szukać swego ratunku gospodarczego. **Z górą 60 proc. ludności zajmuje się u nas rolnictwem, a tylko 15 proc. przemysłem.**

Dochód z rolnictwa wynosi mniej więcej $^2/_3$ ogólnego dochodu społecznego. Ponieważ stopniowe ulepszanie warsztatów rolnych jest rzeczą względnie nieskomplikowaną i daje wyniki już w ciągu jednego roku, natomiast podniesienie warsztatów przemysłowych jest **o wiele trudniejsze** i wymaga znacznych nakładów, **a wyroby przemysłowe natrafiają na silną konkurencję,** przeto zdaje się nie ulegać wątpliwości, że w obecnej chwili nasz **dochód społeczny może być powiększony dość łatwo nie przez przemysł, lecz przez warsztaty rolnicze.**

Poza tem naogół można powiedzieć że pod względem rolnictwa **stoimy jeszcze na stanowisku prymitywnem. Pierwszem naczelnem zadaniem naszem musi więc być zwiększenie produkcji rolnej i podniesienie przez to dobrobytu rolnika,** który jest największem konsumentem produktów przemysłowych. Jednak na drodze do realizacji tego zadania musimy się uporać z zagadnieniem **kredytu zarówno długoterminowego na meljoracje rolne, jak krótkoterminowego** na liczne potrzeby rolnictwa. Rozumiejąc doniosłość tego, rząd przyjdzie z pomocą dla sprawy meljoracji rolnej i zwróci uwagę na możności stworzenia kredytu krótkoterminowego.

Jednakże daleki jestem — zaznaczył z kolei minister — od niedoceniania doniosłości przemysłu, którego rozwój leży także w interesie przeludnionej wsi, aby umożliwić jej emigrację. Posiadanie własnego przemysłu zapewnia samowystarczalność i aktywność bilansu handlowego. Zwrócimy przeto uwagę na przemysł, **ale na taki, który ma widoki eksportu oraz przemysł, zaspakajający jednocześnie potrzeby krajowe, a więc górnictwo, hutnictwo i przemysł leśny.**

Znakomite uwagi powyższe min. Klarnera spotykały się z uznaniem całej Izby. Polska za długo ulegała tupetowemu terrorowi socjalistów, głoszących, że tylko we fabryce jest zbawienie Polski.

Z życia Towarzystw

~~ **Sprawie służ!** W niedzielę, dn. 4. bm. urządzi Stow. Młodych Polek wspólną wycieczkę do Gniezna. Punkt zborny na dworcu o godz. 6,15 **punktualnie.** Uprasza się druchny o zabranie ze sobą śpiewniczków. Zarząd.

~~ **Czołem!** W poniedziałek dnia 5. bm. o godz. 8 wiecz. odbędzie się zebranie Tow. Gimn. Sokół. Na porządku obrad sprawa zlotu okręgowego oraz popisów naszego gniazda na miejscu. Zarząd.

~~ Kwartalne zebranie Przym. Cechu Krawieckiego odbędzie się w poniedziałek, dnia 5 lipca o godz 6-tej w lokalu p. Wroniewicza, na które Szan. Kolegów zaprasza Zarząd.

~~ **Cześć pieśni!** Zebranie Tow. Moniuszko odbędzie się w sobotę dnia 3. bm. o godz. 8 wiecz. w sali p. Kulczaka „Odeon" O liczne i punktualne przybycie zaprasza Zarząd.

* **„Czuwaj"!** Zbiórka II. drużyny Kazimierza Pułaskiego odbędzie się dnia 3 lipca o godz. 6,30 przy Szkole powszechnej Na porządku obrad sprawa kolonji. O liczne i punktualne przybycie druhów, prosi Kierownik.

Dodatek do „Orędownika Wrzesińskiego“

№ 74	Września, dnia 3-go lipca 1926 r.	Rok VIII

O wpływ walut zagranicznych do banków

Wkłady dolarowe oprocentowane będą w stosunku 6 proc. rocznie.

Warszawa, 1. 7. Minister skarbu wydał zarządzenie, aby banki państwowe PKO., Bank Gospodarstwa Krajowego i Państwowy Bank Rolny przyjmowały na termin 3 do 6 miesięcy wkłady dolarowe i oprocentowały je w stosunku 6 proc. rocznie. Wpłaty będą zwracane bezwzględnie w dolarach, to też nikt dziś nie może mieć interesu w tem, aby posiadane dolary przechowywać u siebie.

Zgodnie z zarządzeniem Min. Skarbu fundusze powstałe z wkładów dolarowych użyte będą w ten sposób, że 1/3 pozostanie jako rezerwa kasowa złożona w jednym z banków amerykańskich, natomiast 2/3 zasilą nasze obroty przez udzielanie na podstawie tych sum kredytów eksportowych.

Straszny wybuch podczas ćwiczeń

37 żołnierzy 45 p. p. poniosło śmierć na miejscu. 30 ludzi rannych.

Warszawa, 30. 6. Z Kowla donoszą: Kiedy kompanja 45 p. p. odbywająca ćwiczenia polowe w Powórsku pod Kowlem maszerowała drogą, eksplodował nagle pocisk artyleryjski o średnicy 188 mm., znajdujący się koło drogi prawdopodobnie jeszcze od czasów wojny światowej. Skutkiem eksplozji 37 ludzi zostało zabitych na miejscu, 30 ludzi ciężej rannych, a kilku lekko. Wśród zabitych znajduje się por. Staniewski. Z odniesionych ran zmarł por. Kołodziej. Ranni są również por. Małaszewski i Wachnowski.

Oszczędności w administracji.

Warszawa, 1. 7. W związku z redukcjami personalnemi we władzach centralnych, zamierzona jest również redukcja w Prezydjum Rady Ministrów. Pozatem p. min. spraw wewn. Młodzianowski podpisał już pięćdziesiąt kilka dymisji niższych funkcjonarjuszów w swoim resorcie.

Prymas Polski w Pradze.

Dnia 28. 6 przybył do Pragi arcybiskup Hlond na kongres wszechsłowiańskiej inteligencji katolickiej i katolickich związków studenckich. Arcybiskupowi towarzyszy w podróży ks. prałat Gawliński.

Rozporządzenie

dotyczące zarządzeń weterynaryjno-policyjnych z powodu zarazy pryszczycy.

(Dokończenie z № 73.)

Wywóz zwierząt racicowych może nastąpić tylko wtedy, gdy przed wyprowadzeniem z obory racice będą dokładnie oczyszczone z nawozu i odkażone mlekiem wapiennem a zwierzęta racicowe, wywożone koleją muszą być wprost dowiezione na wozach bez styczności z innem bydłem do najbliższej stacji kolejowej, z przeznaczeniem do jednej z rzeźni Publicznych Państwa Polskiego, posiadającej bezpośrednie połączenie z torem kolejowym. Do tego jednak konieczne jest prócz wyżej wspomnianego zaświadczenie zdrowotności wystawionego przez urzędowego lekarza wet., upoważnionego przez P. Wojewodę do wykonywania urzędowych czynności jeszcze, każdorazowo pisemne zezwolenie P. Wojewody Poznańskiego o ile dotyczy ściślejszego obwodu obserwacyjnego, a każdorazowe zaś pisemne zezwolenie miejscowej władzy policyjnej, o ile dotyczy dalszego obwodu obserw., które winien interesujący lekarz weteryn. zawsze dołączyć do listu przewozowego. Przed załadowaniem jednak zwierząt winien interesujący lekarz weter. powiadomić:

1. Zarząd stacji kolejowej załadowawczej o posiadanem zezwoleniu P. Wojewody na załadowanie zwierząt oraz o potrzebie nalepienia na wagonach kolej., dotyczących zwierząt, kartek o czytelnym napisie „**zwierzęta podejrzane o pryszczycę**". Podobną uwagę winien umieścić na listach przewozowych.
2. O dniu odejścia transportu zwierząt i to telegraficznie na koszt strony, miejscową władzę policyjną miejsca przeznaczenia tego transportu, podając numer wagonu kolejowego.

Wyładowanie lub przeładowywanie zwierząt wśród drogi jest wzbronione, chyba, że jest to nieodzownem, by te zwierzęta osiągnęły miejsce swego przeznaczenia. Podczas ładow. tych zwierząt inne zwierzęta racicowe nie mogą się równocześnie znajdować na ładowni. Po załadowaniu ładownia winna być dokładnie odczyszczona i zdezynfekcjonowana.

§ 13. Na całym obszarze powiatu wrzesińskiego wolno załadować i wyładować zwierzęta racicowe (bydło rogate, owce, kozy i świnie) na kolejach żelaznych tylko za każdorazowem indywidualnem zbadaniu wysyłanych zwierząt przez odnośnego państwow. lek. weteryn. i wystawieniem świadectwa zdrowotności na koszt strony.

§ 14. Przekroczenia przepisów tego rozporządzenia, które nabiera mocy obowiązującej z chwilą ogłoszenia w „Orędowniku Urzędowym", będą karane po myśli „działu III." przepisy karne powołane na wstępie ustawy niemieckiej.

Września, dnia 22 czerwca 1926 r.

L. dz. 5713/26 - 4/III. **Starosta:** Charkiewicz.

* * *

Powyższe rozporządzenie podaję do publicznej wiadomości i ścisłego przestrzegania tegoż przy równoczesnem zwróceniu uwagi na obwieszczenie tutejsze w sprawie pryszczycy z dnia 12 września 1925 r. Or. Urz. nr. 34 z dnia 22. X. 1925 r.

W zagrodzie zapowietrzonej tak drób (kury, perlice, indyki itp.) jako też ptactwo (gołębie, synogarlice itp.) winno być stale trzymane w zamknięciu (stajniach) chlewach, gołębnikach itp. ubikacjach. Wyjątek stanowią gęsi i kaczki, które wolno trzymać na wolnem powietrzu w ogrodzeniach, bez przepędzenia ich jednak z tych wzgl. do tych ogrodzeń przez ścieżki, drogi publiczne lub miejsca uczęszczane przez obcych ludzi.

Psy z zagród zapowietrzonych należy trzymać przez cały czas trwania niebezpieczeństwa na uwięzi uniemożliwiając wydostanie się ich w jakikolwiekbądź sposób na zewnątrz zagród.

Wszelkie zbędne wyjścia i wyjazdy zagrody zapowietrzonej winny być zamknięte, wyjścia zaś, które są konieczne do komunikacji zewnętrznej, posiadać winny odpowiednio sporządzony materac (kilka razem zeszytych worków) szerokości przynajmniej 1—2 metra, a długości równającej się szerokości danego wyjścia wzgl. wyjęcia a przy wyjazdowych bramach materac

taki składający się z odpowiedniego pokładu słomy grubości 10 cm. przeplatanej szpagatem dla uniemożliwienia jej rozwleczenia, winien posiadać conajmniej 4 metry długości i szerokości bramy wyjazdowej. Materace te winne być przepojone odpowiedniem środkiem dezynfekcyjnym np. mlekiem wapiennem, wodą karbolową itp., którym w tym celu należy go często i w dostatecznej ilości zlewać (dziennie 2 razy).

Wykonanie powyżej podanych postanowień należy codziennie skontrolować przez miejscowe władze policyjne za pomocą Policji Państwowej, które winne nadto bacznie zwracać uwagę na zwierzęta racicowe, należące do przedsiębiorstw mleczarskich, aby zaraza stąd się nie rozniosła. W miejscowościach zapowietrzonych w obwodzie ściślejszym tudzież w promieniu 15klm. od tych miejscowości zabrania się handel bydłem racicowym sposobem domokrążnym.

Również zaznaczam, że wywóz zwierząt racicowych z powiatu za granicę jest aż do dalszego mego zarządzenia nadal wzbroniony.

Rozporządzenie tutejsze z dnia:

22. 2. 1926	l. d. 1635/26-4/III	Orędownik Urzędowy nr.	8
27. 3. 1926	„ 3033/26-4/III	„ „	13
7. 4. 1926	„ 3214/26-4/III	„ „	14
12. 4. 1926	„ 3534/26-4/III	„ „	15
20. 4. 1926	„ 3669/26-4/III	„ „	16
24. 4. 1926	„ 3935/26-4/III	„ „	17
4. 5. 1926	„ 4173/26-4/III	„ „	18
11. 5. 1926	„ 4485/26-4/III	„ „	19
19. 5. 1926	„ 4644/26-4/III	„ „	20
27. 5. 1926	„ 4842/26-4/III	„ „	21
1. 6. 1926	„ 5088/26-4/III	„ „	22
9. 6. 1926	„ 5086/26-4/III	„ „	23
16. 6. 1926	„ 5499/26-4 III	„ „	24

tracą moc obowiązującą z chwilą ogłoszenia niniejszego w Orędowniku Urzędowym.

PP. Burmistrzom miast, Sołtysom gmin i Przewodniczącym obsz. dw. polecam o powyższem rozporządzeniu powiadomić bezzwłocznie interesowanych sposobem zwykle tam praktykowanym i dopilnować jego wykonania.

Września, dnia 22 czerwca 1926 r.

L. dz 5713 26. - 4/III. Starosta: Charkiewicz.

* * *

Celem stłumienia zarazy pryszczcy na zasadzie §§ 16 i następnych ustawy pomorowej z dnia 26. 6. 1909 r. (Dz. U. Rz. Niem. str. 519) oraz odnośnych przepisów wykonawczych zarządzam co następuje:

§ 1.

W obec wygaśnięcia pryszczycy w obszarach dworskich Gorazdowie, Stawiu, Bardzie i gminie Sokolniki Kolonja wyłącza się te miejscowości z ściślejszego obwodu obserwacyjnego i wciela równocześnie do obwodu obserwacyjnego dalszego następujące miejscowości: obsz. dw. Gorazdowo, obsz. dw. i gminę Babin, obsz. dw. Słomczyce, gm. Łężec, obsz. dw. Chwalibogowo II., gm. Cieśle Wielkie, obsz. dw. Cieśle Małe i gm. Spławie.

Z obwodu obserwacyjnego dalszego wyłącza się miejscowości: obsz. dw. Borkowo, gm. Brudzewo, folw. Czekuszewo, obsz. dw. Unja, gm. Kokczyn, gm. i obsz. dw. Chwałkowice, gm. Gonice, obsz. dw. Wólka, obsz. dw. Kościanki, gm. i obsz. dw. Graboszewo, pustk. Krępkowo, gm. i obsz. dw. Młodziejewice, gm. i obsz. dw. Bieganowo, folw. Bieczewo, obsz. dw. Chwalibogowo I. gm. i obsz. dw. Zberki, obsz. dw. Grzymysławice, folw. Chwalibogowo, folw. Stefanowo i gmina Książno.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Września, dnia 30 czerwca 1926 r.

L. dz. 5997/26. - 4/III. Starosta: Charkiewicz.

Sprawy gospodarcze

Giełda zbożowa w Poznaniu

Poznań, dnia 30. VI. 1926 r.

Warunki: handel hurtowy, franko stacja załadowania, ładunk. wagon., dostawa zaraz, za 100 kg.

Żyto	31.50—32.50	Groch polny	
Pszenica	46.00—48.00	„ victoria	
Jęczmień	—	Seradela	
„ browar.	29.00—31.00	Łubin niebieski	
„ (wybor.)	„	„ żółty	
Owies	32.50—33.50	Wytłoki buraczane suszone	—
Mąka żytnia 65% wł. worka	—47.25	Ziemniaki fabryczne	
Mąka żytnia 70% wł. worka	—48.50	Koniczyna żółta	—
		„ czerwona	—
Mąka pszenna 65%		„ biała	—
wł. worka	73.50—76.50	„ szwedzka	—
Otręby żytnie	20,00—21,00	Słoma żyt. luźna	—
„ pszenne	—	„ „ prasow.	—
Płatki ziemniacz.	—	Siano luźne	—

Usposobienie słabsze.

Poznański targ na bydło

Poznań, dnia 30. VI. 1926 r.

Płacono za 100 kg. żywej wagi za:

I. Bydło:

Woły: A.

a) pełnomięsiste, wytucz. woły najwyższej wartości rzeźnej niezaprzęgane . . . . 140—
b) pełnomięsiste, wytucz. woły od lat 4 do 7 . . . 130—
c) młode mięsiste, nie wytucz. i starsze wytuczone 108—
d) miernie odżyw. młode, dobrze odżywione starsze —

Stadniki: B.

a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wart. rzeźnej —
b) pełnomięsiste młodsze . . . . 118—
c) miernie odżyw. młodsze, dobrze odżyw. starsze 92—98

Jałówki i krowy: C.

a) pełnomięsiste, wytucz. jałówki najw. wart. rzeźnej 140—
b) pełnomięsiste, wytuczone krowy, najw. wartości rzeźnej do lat 7 . . . . 130—
c) starsze wytuczone krowy, mniej dobre młodsze krowy i jałówki . . . . 112—114
d) miernie odżywione jałówki i krowy . . . . . 96—100
e) licho odżywione krowy i jałówki . . . . . . 82—86

II. Cielęta:

a) najprzedniejszego opasu (Doppellendary) . . . —
b) najprzedniejsze cielęta tuczne . . . . 124—
c) średnio tuczone cielęta i najprzedniejsze ssaki 122—
d) mniej tuczone cielęta i dobre ssaki . . . . . 110—
e) liche ssaki . . . . 96—100

III. Owce:

Opasy chlewne: D.

a) jagnięta tuczne i młodsze skopy . . . . . . 110—112
b) starsze tuczne i dobrze odżywione jagnięta i owce 104—
c) miernie odżywione skopy i owce . . . . . . 86—90

IV. Świnie:

a) tuczone ponad 150 kg. żywej wagi . . . . . . —
b) pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi . . 215—
c) pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi . . 208—210
d) pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi . . . 200—204
e) mięsiste świnie ponad 80 kg. . . . . 194—
f) maciory i późne kastrat. . . . . 170—200

Przebieg targu spokojny.

Warszawska Giełda Pieniężna

z dnia 1. VII. 1926 r.

Waluty: Gotówka:	tr.	sprzedaż	kupno
Dolary Stan. Zjedn. Ameryki Półn.	9.74	9.50	9.52
Dewizy: Belgja	26.75	26.81	26.69
Holandja	00.00	00.00	00.00
Londyn	47.79	46 82	46.93
Nowy York	9.80	9.60	9.62
Paryż	27.10	26.55	26.61
Praga	00.00	00.00	00.00
Szwajcarja	190.12	186.25	186.71
Wiedeń	136.12	136.47	135.78
Włochy	34.70	34.78	34.62